

LASTEAEDE MAASIKAS

KESKKONNAÜLEVAATUS 2019-2020

I LASTEIA ÜLDISELOOMUSTUS

Lasteaed Maasikas on kakskeelne munitsipaallasteaed, kus on 5 rühma: 2019/20 õppeaastal 1 sõimerühm, 1 tasandusrühm (liit) ja 3 tavarühma (liit), sh 1 eesti õppekeelega. Lasteaed paikneb soodsas kohas, sest läheduses asuvad Kopli ehk Kase park, Süsta park, Kalmistupark ja Stroomi mets ja rannaala. Maja on ehitatud 1970, on 2-korruseline ja seda ümbritseb suur õueala (3800m²).

II KESKKONNAÜLEVAATUSE EESMÄRK: Kaardistada hetkeseis.

III KESKKONNAÜLEVAATUSE LÄBIVIIMINE

Keskkonnaülevaatus läbiviimist juhtis lasteaia juhtkond ja analüüsi 5 teema hetkeseisu õppe- ja kasvatustöös, igapäevaelu korraldamises ja majandamises.

Küsimustiku personalile koostas õppealajuhataja ja iga Rohelise kooli teema (osa teemasid liidetud) esitati eri arv küsimusi, et saada tagasisidet, mis on Rohelise Kooli programmiga liitumisel ja teemade käsitlemisel õppe-kasvatustöös õnnestunud, mis lapsi eriti huvitab, kuidas on järgitud lasteaia keskkonnapõhimõtteid ja milles on olnud edukad või mis tegevused on probleeme valmistanud ja miks, kuidas on laste osalemine Rohelise Kooli programmis kaasa aidanud nende õpi- ja sotsiaalsete oskuste arenemisele ja millistele oskustele. Eesmärk oli tagasiside muutustest ja õnnestumistest 2020 aastal. 2020 kevadel omistati lasteaiale keskkonnavalase tegevuse eest teistkordselt Roheline lipp. Küsimustik saadeti töötajatele elektrooniliselt ja vastused kajastuvad keskkonnaülevaatuses.

Lastele mõeldud küsimustiku aluseks võeti eelmisel õppeaastal õpetajate enda koostatud küsimused, mida õpetajate ja juhtkonna poolt lihtsustati ja täiendati. Küsimused puudutasid 5 Rohelise kooli teemat (osa ühendatud), mida 2019/20 õa käsitletakse. Küsimustikku tutvustati 08.01.20 toimunud pedagoogilise nõukogu koosolekul ja otsustati, et kuna on liitrühmad, siis viiakse küsitlus läbi neljas rühmas vaid vanemate lastega ja vastatakse kõikide teemade kõigile küsimustele. Küsimustele vastas nelja rühma 22 vanemat last. Küsitluse vastuste koondi tutvustamised ja arutelud toimusid 12.02. ja 04.03.20 arendustundides. Keskkonnaülevaatuses teksti saavad töötajad elektrooniliselt.

Elurikkus, loodus. Õueala

Personal

Vastavalt tegevuskavale ja eesmärkidele on rühmad viinud Igal nädalal läbi vähemalt 1 õueõppe tunni. Vastavalt lasteaia keskkonnategevuskavale ja rühmade tegevuskavadele uuritakse puid ja taimi. Märkatavalt aktiivsemalt osaletakse lastega muuseumitundides: Loodusmuuseum, MiiaMilla, Pelguranna raamatukogu loodusprogrammides. KIK projekti „Keskkonnahariduslikud programmid Tallinna lasteaedades“ raames osaleti MTÜ Loodusring keskkonnahariduslikus programmis „Tuhala karstiaia ja nõiakaevu saladused“. Pidevalt toimuvad õppekäigud parkidesse, mere randa. Päikese rühm osales kolm aastat Suure taimejahi projektis ja 2019/20 õa liitusid projektiga Lepatriinude rühma lapsed. Kevadel rajas lasteaed õuealale Keskkonnaameti toetusel linnaaia. Varem oli maitserohelist kasvatatud vaid rühmade aknalaudadel. Isad valmistasid istutuskastid ja ka olemasolevatesse ning peenraste istutasid rühmad maitserohelist: till, petersell, sibul, piparmünt, rukola, basiilik, aiasaadusi: kartul, kõrvits, tomat, salat, hernes, marjadest maasikaid, lilledest tulp, nartsiss, hüatsint, tagete, roosid ja katsetati ka teraviljaga, mis kasvama ei läinud. Taimi kasvatati ette, istutati istutuskastidesse, suvel ja sügisel hoolitseti lillepeenarde eest, rohiti, kasteti. Sügisel koguti lillede seemneid, koristati saaki, riisuti lehti, tehti komposti ja valmistati peenrad talveks ette ning kaeti roosid. Lasteaed sai ka kompostiljoni märgise ja õuealale oli paigaldatud Õunastop, kust sai õunu võtta. Arendustundides anti pidevat tagasisidet Rohelise kooli seminaridest ja keskkonnaameti infopäevadest. Lapsevanemad on osalenud aktiivselt laupäevakutel: isad on paigaldanud lindudele pesakaste, ehitasid istutuskaste, värvanud ja parandanud atraktsioone. Vanemad on toetanud lillede, tulbi sibulate ja maitsetaimede ostmisel. Toimus salatipäev, sügis- ja jõululaat ja maikuu tegevuskeskustega ühisüritus „Uuri, avasta, tegutse“. Kevadel istutati õuealale pihlakas (lõpetajad ja nende vanemad).

Õpetajate sõnul oskavad lapsed looduses näha, kuulata, märkavad muutusi, oskavad arutleda, teha järeldusi, küsimusi esitada ja teha koostööd. Neile meeldib uurida, eriti putukaid. Õpetajate sõnul on huvi suurenenud nähtuste ja asjade vastu looduses, osatakse teha kergemaid katseid, eksperimente, vaadelda, analüüsida ja teha järeldusi, tõusnud vanemate teadlikkus ja nad mõistavad keskkonnahariduse vajalikkust. Lapsed oskavad koguda lillede seemneid, neid hoida ja istutada, jälgivad nende kasvamist, rohida, kasta ja hoolitseda toalillede eest. Sügisel riisusid lapsed lehti ja tegid komposti, koristasid õueala. Nad teavad, et ei tohi puudelt oksa ja peenralt lilli murda, häirida loomi ja linde, sest looduses on kõik omavahel seotud. Teavad, et linnas on looduslik mitmekesisus: pargid, mets ja mererand. Õppisid lugupidavalt suhtuma loodusesse. Mõistavad liigirikkust, liikide erinevusi, taimede kasvu erinevad etappe. Tutvusid erinevate kasvukohtadega: pott, vee sees, peenras ja kasvutingimustega, mis on taimele vaja. Elamus saadi saagi koristusest ja oma kasvatatud saagi maitsemisest.

Lapsed

Õuealal kasvavaid puid nimetati võrreldes eelmise õppeaastaga rohkem: kuusk (19 last), vaher (16), õunapuu (14), mänd (10), pihlakas (10), kibuvits (8), aga nimetati ka sirel, kask, paju. Lilledest nimetati roos (10), võilill (8), aga ka tulpi, päevalille, karikakart, lumikellukest, tagetet.

Õuealal nähtud putukaid teavad lapsed palju ja neile meeldib neid ka uurida: vihmauss (18), sitikas (14), mesilane (14), herilane (12), ämblik (10), sipelgas (11), tigu (10), kärbes (9), sääsk (8), liblikas (7), sajajalgne (7), lepatriinu (7). Nimetati veel kiili, rohutirtsu kihulast, vastset ja täid.

Õuealal nähtud linnud: vares (22), kajakas (18), suur kajakas (6), tihane (17), varblane (13), tuvi (12), leevike (4), harakas (4), kuldnokk (4). Nimetati veel (nähtud mujal või õpitust meelde jäänud) rästas, must luik (lendas üle), lambahänilane, västrik, hakk, öökull, pääsuke, hani, part. Päikene (noored lapsed) ja Vikerkaar teadsid 6 eri liiki.

Köögiviljad ja maitseained, mis kasvasid õuealal linnaaias: tomat (17), kõrvits (12), kapsas (9), sibul (8), petersell ja kartul (7), maasikas (6), pipar, salat, kabatšokk (5). Nimetatud veel paprika, kurk, till, basiilik, kabatšokk, hernes, porgand. Õpetajate sõnul ei jää nimed meelde (seller, rukola, basiilik).

Õuealal tehtud tööd: kastmine (15), istutamine (14), peenarde koristamine (12), lehtede riisumine (8), kompostimine (7: Vik, Päik), saagi koristamine (10: Vik, Päik), kasvamise jälgimine (6: Vik). Lisaks mulla tassimine, lillede välja kaevamine, kartuli panek ja koristamine, korjasime tomateid ja kõrvitsat, istutasime ümber (Vik), korjasime seemneid aga ka, et mitte midagi ja hingasin värsket õhku.

Kuidas sa loodust hoiad? Kõik vastasid, et prügi ei tohi maha visata või tuleb see ära koristada (22), sorteerime (11), ei tohi murda oksa ja lilli (12), lindude toitmine (8), ei tohi elusolendeid piinata, solvata, toidan linde õigesi (5 Vik), istutan ja kastan lilli, säästan vett, pudelid tuleb viia taaraautomaati, lõket teha ettenähtud kohas.

Globaalne kodakondsus

Personal

Vastavalt tegevuskavale tähistati mihkli, mardi- ja kadripäeva, vastlapäeva, maslenitsat, isade- ja emadepäeva, Eesti sünnipäeva ja emakeelepäeva. Tutvutakse rahvakalendri tähtpäevade traditsioonidega. Lastega on loetud eesti, vene, taani, rootsi, soome, läti, leedu kirjanike raamatuid. Pelguranna raamatukoguga on raamatute kohale toomise koostööprojekt. Kinos käidi vaatamas multifilmi „Sipsik“. Õppekäikudel vanalinna tutvutakse Tallinna ajaloo ja vaatamisväärsustega, lapsed osalesid giidiga ekskursioonil Tallinna Vanalinnas, käidi õppepäeval Ajaloomuuseumis, kus valiti presidenti ja Riigikogus. Päikese, Päevalille ja

Lepatriinude rühm kasutavad õpp- kasvatustöös projekti „Kiusamisest vaba lasteaed“ elemente. Vikerkaare rühm jätkab projekti „Valmistame ise maitstvalt ja tervislikult“ (Lõuna Euroopa toidud). Erinevate maade ja inimestega tutvumisel kasutatakse Mondo fotomappe, käiakse õppekursioonidel. Õpetajate sõnul teavad lapsed Tallinna vanalinna tähtsamaid ehitisi, teevad vahet heal ja halval käitumisel, lohutavad ja aitavad üksteist ning osalevad rühma reeglite koostamisel.

Lapsed

Lasteaias tähistame: uus aasta, jõulud (19), emade- ja isadepäev (13), sünnipäev (11), Eesti sünnipäev (9), maslenitsa (7), mardi- ja kadripäev (6)), I, mihklipäev, hiina kalendri uus aasta, 8. märts, lihavõtted. Kõige tähtsamaks pühaks peeti Eesti sünnipäeva.

Kodus tähistatakse uut aastat (13), sünnipäeva (7) seoses kinkide saamise ja ilutulestikuga, kuna saab basseini minna, vembu-tembu maale ja saab ujuda, mõned nimetasid ka emade- ja isadepäeva, maslenitsat (tehakse pliine), lihavõtteid (värvitakse mune).

Eesti Vabariigi sümbolid: lipp (15), pääsuke (10), rukkilill ja vapp (8), hümn (1), president (4) – teati äris hästi, sünnipäeva tähistamine ei olnud veel toimunud.

Vaatamisväärsused Tallinna vanalinnas: näitab, kus on rühmaga käidud, ka muuseumid on vaatamisväärsus (Loodus-, Mere-, Linna-, Tervishoiumuuseum + Nukuteater). Paks Margareta (8), Raekoja plats (11: kuusk, jõuluvana maja, karussell, jõuluturg, tramm), Pikk Herman, mälestusmärgid, vanad majad, tornid, puud, vana apteek, vaateplatvorm.

Miks ei tohi teisi inimesi kiusata?

Teisi inimesi ei tohi kiusata, sest kutsutakse politsei, riieldakse, on valus (6), hakkavad nutma, neil on häbi, ebameeldiv, solvad teist, see on halb, teine võib ehmuda, sulle võidakse samaga vastata, tuleb märgata ja sekkuda, ma ei solva kedagi, peab elama sõbralikult.

Küsimustike vastused näitavad, et teatakse pühi ja kalendri tähtpäevi, kuna neid tähistatakse lasteaia ja osaliselt ka kodus, teatakse Eesti Vabariigi sümboolikat, Tallinna vanalinna vaatamisväärsusi, kuna käiakse palju õppekäikudel vanalinna ja muuseumidesse. Rühmades kasutatakse projekti „Kiusamisest vaba lasteaed“ elemente.

Meri ja rannik. Vesi.

Personal

Mere ja ranniku teemat on käsitletud Rohelise kooli raames 2 aastat ja vee teemat esmakordselt sellel aastal. Teemaga seotud tegevused olid rühmadel tegevuskavades planeeritud ja ka rühmasisesel projektina. Antud teemal vesteldi (vee omadused, tähtsus, vee ringkäik, vee kaitse jne), tehti katseid, vaadati filme. Õpiti tundma vee asukaid. Palju tehti õppekäike mere äärde, kus tehti vaatlusi: meri erinevatel aastaegadel, õpiti tundma rannaala loodust. Väga põnev oli tegevuskeskustega ühisüritus “Noored teadlased”(vee teema), õppeprogramm Tuhala karstialale ja Nõiakaevuga tutvumine. Vee ringkäigu, tähtsuse ja

säästliku tarbimise teemat aitab lastele arusaadavamaks teha Tallinna Vesi esindaja läbiviidud õppeprogramm, kus vaadati filmi ja toimus vestlusring vee teemal. Väga õpetlik oli Terviseameti esindaja poolt läbi viidud õppeprogramm "Puhtad käed", kus õpiti õigesti käsi pesema. Õpetajate sõnul huvitab teema lapsi ja oodatakse õppekäike mere äärde. Lapsed teavad, miks on vaja vet ja kuidas seda säästlikult kasutada, millal käsi pesta ja seda jälgivad ühmes ka korrapidajad, suuremad lapsed õpetavad väiksemaid.

Lapsed

Kust tuleb kraani vesi? Torude kaudu (14), meri (5), järv (3), jõgi (2).

Kuidas hoiate vet kokku rühmas? Kraan tuleb kinni keerata (17), kraan ei tohi tilkuda (11), vet ei tohi kulutada (11), kasta vihmaveega, mitte palju juua (1), korrapidajad jälgivad kätepesu (4).

Vee tähtsus: joogiks (20), käte pesuks (18), kastmine (12), keetmine (11), kalade, loomade, lillede eluks (9), pesu, põrandade, nõude, mänguasjade pesemiseks (11), tualetis (1), ujutada laeva (1).

Nimeta veeline: part (18), luik (14), kajakas (8), hani (7).

Nimeta kalu: hai (14), haug (10), vaal (9), kala (6), heeringas (3), rai, säga (2), kilu, krevet (1), lossoss (2).

Nimeta veeloomi: hüljes (20), konn, delfiin (3), krokodill (2), kobras, meritäht, jõehobu, vähk (1).

Miks peab kaitsma veekogusid? Ei tohi prügi visata (17), surevad kalad, linnud, veeloomad (9), vesi saab otsa, mikroobid on ohtlikud (1).

Miks on kasulik jalutada mere ääres? palju päikest, saab ujuda, ilus, puhas õhk, teine õhk, hea õhk, kasulik, seal ei ole autosid, hea vaade, huvitav.

Laste vastused küsimustikule näitavad, et küllalt hästi teatakse veeline, kalu ja loomi, vee tähtsust, kaitsmise vajalikkust ja osatakse nimetada emotsioone mere ääres. Natuke raskem on laste jaoks vee ringkäigu teema.